

Acta de reunió Espai de Debat Educatiu (EDE)

Data: divendres 15 de maig de 2020

Hora: 18 h

Lloc: reunió virtual a través de Jit.si

Assistents:

4 ciutadanes de Montornès, 2 mestres de l'escola Mogent, 1 educadora del departament d'Infància, 1 tècnic de diversitat funcional, 1 representant de la Biblioteca municipal, 1 tècnica d'Igualtat, 1 tècnica d'Educació, 1 cap d'Àrea d'Acció Social, la regidora d'Igualtat, l'Alcalde, 3 persones de la Diputació de Barcelona i 1 persona de la cooperativa Coeducació

Desenvolupament de la sessió

Es dona la benvinguda, s'explica que aquesta és una prova per fer l'EDE de forma telemàtica per no perdre el vincle i avançar en el debat sobre la coeducació. Es recorda què és l'EDE: espai de trobada d'agents educatius diversos per debatre entorn algun tema educatiu que afecti infants de 0 a 18 anys, arribar a unes conclusions o criteris i traslladar el debat a les famílies del municipi.

Es recorda que la coeducació forma part del Pla d'Igualtat i del Pla Educatiu d'Entorn i que la gent que formava part de la Taula per la Igualtat s'ha incorporat a l'EDE per treballar conjuntament la coeducació al municipi. Es fa un repàs breu de les idees sorgides entorn la coeducació a l'anterior sessió.

Es fa un comentari sobre el vídeo que estem treballant per transmetre les idees de diversitat (el tema treballat durant el curs 2018-19 i part del 2019-20). S'explica que s'enviarà per correu electrònic a les persones

participants la darrera proposta de guió i de personatges i que en el moment en que ens puguem tornar a trobar i tirar endavant la gravació (segurament a partir del setembre) reprendrem el tema.

La Jose Gómez, tècnica d'Igualtat, explica la importància de mantenir els vincles tot i que en un altre format i fins i tot veure com ens ha afectat la situació. Engegar el debat sobre la coeducació vol dir posar una mirada feminista en tot allò que fem. Presenta l'Alba González de la cooperativa Coeducació que ens guiarà durant el procés.

L'Alba explica que la cooperativa Coeducació neix el 2010 de la ma de la Marina Subirats. Tenen experiència en acompanyament a personal educatiu, famílies i mestres en aquesta mirada feminista. També en acompanyament a personal tècnic en la implementació de la coeducació.

Partim de la pregunta "Si t'imagines un Montornès coeducatiu, com seria?" És una pregunta gran per anar concretant. Es tracta de veure objectius comuns per anar a buscar accions concretes.

L'Alba explica que el que entenem per coeducació és una pedagogia feminista molt àmplia entenent que l'educació està present a tot arreu. Ens centrem en les famílies però tenint en compte que formen part d'un entramat més ampli. També es tracta de posar consciència en que l'educació no és neutre, hem estat educats/des d'una manera, tenim creences incorporades, hi ha un sistema que sustenta aquestes creences que fa que algunes coses es valorin i altres no. Saber ser conscients que no és neutre ens serveix per veure com funciona i què volem transformar.

Transmet tres idees importants:

1. Importància de posar les cures al centre. Allò vinculat a les cures sempre queda invisibilitzat.
2. Qüestionar gèneres i rols normatius (home/dona). Visibilitzar i buscar estratègies per subvertir-los. No caure sempre en aquest model binari (nen/nena).
3. Atendre a la diversitat, reconèixer-la i visibilitzar-la, i fer-ho en el sentit més ampli i amb una mirada interseccional.

Ens hem de fer la pregunta de com s'aprèn tot això? Com es dona la socialització de gènere? La coeducació implica la revisió de tota l'educació, veure com el gènere estructura socialment i fer un canvi de mirada.

La Pili Garcia i la M^a Jesús Comellas expliquen que és important centrar-nos en com transformar estereotips que es van arrossegant i la transformació la poden fer els infants. Cal que el missatge arribi a famílies i infants. També que podríem aprofitar temes que ja hem treballat a l'EDE amb aquesta mirada de gènere. Per exemple, en el tema de l'autonomia, per la socialització que han rebut nens i nenes, les nenes estan disposades a ser més autònomes i a participar més i els nens a ser més destralers i a ser més cuidats. I volem aconseguir que la tasca de cures les facin tant nens com nenes.

A partir d'aquí s'obre el debat i es fan les següents aportacions:

- Treballar en conjunt és l'inici de tot. La tribu educa: des de l'escola, les famílies, la Biblioteca... Ara la tendència és que cadascú va fent pel seu compte i van sorgint bolets.
- Ens interessa impactar en la comunitat, analitzar un tema i fer una publicació d'un material que impacti. És important veure com hem

cregut a nivell personal, com a infants, joves, homes/dones, professionals... Com ens hem socialitzat. Què puc fer jo des d'onestic i que estimuli a altres a fer canvis. Hem de pensar en els referents dels infants com a agents actius i pot ser en aquest cas hem de pensar algun material que incomodi, que impacti i provoqui canvis.

- El procés de socialització és compartit, afecta a tothom. Hem de canviar patrons que fan que els nens siguin d'una manera i les nenes d'una altra. En aquesta socialització els mitjans de comunicació no ajuden pel llenguatge i els missatges que sovint fan servir.

A la pregunta de "Si t'imagines un Montornès coeducatiu com seria?" es donen les següents respostes:

- Un Montornès amb igualtat d'oportunitats per a tots els nens i les nenes a partir de les seves potencialitats, no a partir de si són nens o nenes.
- No identificar tant la part física, sí les capacitats i potencialitats de cadascú.
- Eliminar situacions de masclisme a l'adolescència.
- Que les noies no estiguin tant disposades a satisfer.
- Més amor propi, sempre ens estan educant a estimar els altres i hem d'estimar-nos més a nosaltres mateixos/es.
- Tant dins com fora de les escoles: no agrupar per sexes, organitzar espais de forma igualitària, que ho provi tot tothom, tenir en compte el llenguatge, la manera com parlem, com expliquem els contes, que no hi hagi diferències.

- Per poder arribar a un Montornès coeducatiu hi ha molta feina a fer. Des de les escoles i les entitats s'ha de fer evident què no és coeducatiu. Quan fem discriminació? Primer hem de fer veure quan hi ha un comportament masclista. Pot ser més fàcil a nivell individual, però menys a nivell col·lectiu.

Hauríem d'analitzar quins son els agents de socialització i veure què es pot transmetre des dels diferents agents.

El canvi vindrà pels infants, la societat va canviant poc a poc. Tot el que pugui incidir en els infants ho veurem després. És important transmetre l'amor propi i una visió crítica als nens i nenes.

El perill està en les coses que queden amagades.

Potser el primer pas seria que totes les persones que intervenen tinguin posada aquesta mirada: com a mare què transmeto, com a professional com em comporto, què fem i què podem millorar.

Es comenta que seria interessant veure dades quantitatives vinculades a educació: hi ha diferències en la graduació de la ESO, quins graus escullen, quines extraescolars... Això ens donarà pistes sobre la coeducació a Montornès. S'explica que tenim dades de l'últim estudi que s'ha fet des d'Educació. Algunes de les dades reflecteixen que hi ha un millor resultat acadèmic en nenes que en nens, que fan itineraris més acadèmics, que els nens trien més extraescolars d'esports, que hi ha més atur femení...

Si ens imaginem un Montornès coeducatiu, pensem en que no hi hagi desigualtats en l'accés a la feina.

L'Alba de coeducació planteja diferents camins a partir del que hem anat dient:

Primer preguntar-se des d'on iniciar el canvi:

- Des dels infants
- Des dels adults

Segon, on posem l'atenció:

- En les manifestacions: els resultats, les dades. Mirem què fan nois i noies, quins resultats té una educació que no és feminista.
- En el procés de socialització: com s'aprenen els diferents rols, comportaments, actituds...

Surt la idea d'elaborar un qüestionari per acompanyar a les persones adultes en el canvi. El qüestionari podria plantejar preguntes per a la reflexió personal i alhora, en funció de les respostes, podria transmetre alguns missatges que il·lustrin situacions, que ens facin pensar... Seria una manera d'acompanyar-les en el canvi. Aquest podria ser el material final de l'EDE. Si ens centrem en la socialització podem fer un qüestionari per reflexionar sobre com ens socialitzem.

L'Alba matisa alguns conceptes:

- Alerta quan parlem d'igualtat d'oportunitats perquè pressuposa que tothom és igual de partida i que partim de les mateixes oportunitats, però no ho som perquè no ens eduquen de la mateixa manera, hi ha una educació diferenciada.
- No caiguem en les nenes són així i els nens són aixà. Sí que podem parlar de quins són els models hegemònics de masculinitat i feminitat.
- Hem d'introduir una mirada interseccional: el gènere estructura socialment, però hi ha altres coses que també condicionen com la

classe social, l'origen... No és el mateix una dona de classe alta que de classe treballadora.

S'afegeixen més idees:

Montornès és multicultural i les cultures eduquen de forma diferent els rols de gènere. Cal tenir-ho en compte.

Són importants els factors que tenen a veure amb la comunitat. El fet de pertànyer a una comunitat vol dir que allò que passi a la comunitat t'afecta, t'hi sents implicat. El fet de tenir una comunitat facilita que siguem més eficaços i que puguem intervenir-hi més.

Finalment, a l'hora de decidir quin camí prendre, es comenta que tot i que l'estudi de les dades és interessant, segurament veurem dades similars a altres territoris i pot ser més interessant com a treball de l'EDE centrar-nos en com ens socialitzem: quins pensaments, rols, comportaments tenim quan eduquem o quan ens socialitzem? Tot i això comentem que podem fer aquesta mirada a les dades.

Decidim com a propera data de l'EDE el **divendres 12 de juny de 2020**. Provarem amb una altra plataforma (Zoom) perquè Jit.si no ha acabat de funcionar.